

Vallseminarium med framtidfokus

Foto: Nilla Nilslöfver-Linde

Svenska Vallföreningen höll 25 oktober årsmöte på SLU:s nya nationella forsknings- och undervisningscentrum för lantbrukets djur på Lövsta.

Universitetet har investerat 300 miljoner kronor i anläggningar för 300 mjölkkor samt i stallar för svin och fjäderfä. Under en seminariedel fick vi ta del av aktuell och kommande forskning inom institutionen för husdjurens utfodring och vård.

Nytt försöksslakteri

Dagen inleddes med ett studiebesök på det nya försöksslakteriet Lövsta Kött. Där har 58 miljoner investerats tillsammans med de privata lokala företagen Andersson & Tillman och Faringe Kött & Slakt. Platschefen *Maria Lundesjö Ahnström* visade oss runt från åskådarläktare. Därefter presenterade driftsledaren, *Mats Pehrsson* planeringen för de nya djurstallarna, vilket avslutades med en rundvandring där vi kunde se nötstallarna från ovan. Mjölkstallet innehåller både mjölkningsrobot och en automatiserad mjölkningskarusell samt en automatisk strövgagn. På området byggs också en biogasanläggning för förädling av stallgödseln.

Kommande forskning

Under rubriken ”Tankar och visioner om kommande forskning och försök” presenterade *Sigrid Agenäs* sin forskning om

epigenetiska effekter av hull på metabolism och reproduktion. Epigenetik handlar om att miljöpåverkan under livet kan leda till att genernas uttryck hos en individ ändras. Effekter av nutrition kan påverka hälsa, reproduktion och laktation hos kommande generationer. Stor energitillgång från embryo till puberteten leder till epigenetiska förändringar som skadar metabolism, fertilitet och förmågan att producera mjölk hos individen

och i kommande generationer. ”Du är vad du äter” är ett välkänt uttryck men det har betydelse vad även din mamma och mormor åt. Under samma rubrik berättade *Bengt-Ove Rustas* om Lövsta som ett centrum för sensorforskning. Exempel på tillämpningar är radiotelemetrisk utrustning för brunstövervakning och fjärrkontroll för försöksanalys av processer i vommen. Man kan tänka sig att samla in data av olika slag för att via en gemensam databas kunna få en samlad bild av t.ex. djurhälsa, reproduktion och miljöpåverkan.

Mjölk från bete och vallfoder

På Lövsta satsar man givetvis på en bra betesdrift och det finns 60 ha bete till förfogande med förberedda vallgator. Det finns förutsättningar för att genomföra försök med bete i stora besättningar och i system med automatiserad mjölkning med både robot och karusell. *Eva Spörndly* berättade att man på Lövsta fortsätter tidigare försök med deltidsbete. Resultat hittills visar att deltidsbete (rikligt bete dagtid utan samtidig stallutfodring) vid en jämförelse med rastbete (rastfälla med samtidig stallutfodring) gett en signifikant större mjölkavkastning.

Idag används 75 % av den odlingsbara arealen i Sverige för foderproduktion. En stor del av det reaktiva kvävet och de fosfater som släpps ut från svenskt jordbruk är förluster ur fodrets kretslopp. *Margareta Emanuelson* redovisade planering för ett tvärvetenskapligt projekt där utgångspunkten är att minska förlusterna i fodrets kretslopp med minst 20 %.

Ett projekt som pågått sedan en tid är ”Hållbar mjölkproduktion baserad på stor andel vallfoder”. *Mikaela Patel* skriver en doktorsavhandling om detta. Med utgångspunkten att värna djurvälstånd och lantbrukarens ekonomi samt att minska miljöpåverkan mäter man mjölkproduktion, fettsyrasammansättning i mjölk, metanproduktion och ekonomi. Med gränsilage av hög kvalitet kan man öka andelen grovfoder från 50 % efter topplaktation till 70 % i senlaktation utan att reducera mjölkproduktionen. Detta alternativ visade även störst lönsamhet. Ett resultat i linje med detta har *Eva och Rolf Spörndly* preliminärt konstaterat i projektet ”Mjölk på bara vall och spannmål”. Mjölkkor har där utfodrats med enbart vallfoder och spannmål. Det har gett en minskning av avkastningen med 6–7 % jämfört med en typisk foderstat med även proteinkoncentrat, t.ex. från 9 000 kg ECM till 8 400 kg ECM. Ekonomin har trots allt blivit bättre, åtminstone vid hög ensilagekvalitet.

Ökat samarbete med näringen

Avslutningsvis berättade *Christine Jakobsson* om ”LEARN – Livestock Extension And Research Network” på SLU. Målet är ett nationellt nätverk för forskare, näringsliv, myndigheter och organisationer för att öka samverkan mellan SLU och näringslivet. I olika sektioner för mjölkkor, gris, nöt- och lamm m.fl. planeras aktiviteter om forskningsinformation, forskningssamarbete och fortbildning.

Lars Jakobsson, Lillkyrka, ordförande i Svenska Vallföreningen, tel: 070-648 27 22, e-post: lars.jakobsson@t.lrf.se

Beslutat på årsmötet

Närmare 25 medlemmar deltog i Svenska Vallföreningens årsmöte som var förlagt till Uppsala den 25 oktober.

Föreningen redovisade en vinst för verksamhetsåret 2010-07-01 – 2011-06-30 på 81 363 kr. Budgeten för nuvarande verksamhetsår fastställdes till ett underskott på 8 200 kr förutsatt 1 900 betalande medlemmar. Medlemsavgiften ligger kvar på 350 kr per år varav 90 kr går till respektive lokal vallförening.

Nilla Nilsson-Linde och Gunnar Liljebäck omvaldes som ordinarie ledamöter för ytterligare tre år med Rolf Spörndly och Christer Larserud som suppleanter.

Revisor Per Lingvall, Björklinge hade valt att avgå och till ordinarie revisorer omvaldes Tobias Andersson, Falkenberg och nyvaldes Anders Eriksson, Åtvidaberg. Till revisorsuppleanter omvaldes Lars-Erik Vallerstad, Värnamo och nyvaldes Magnus Halling, Uppsala.

Till valberedning omvaldes Per-Anders Andersson, Sävsjö (sammanställande), Kjell Ivarsson, Stockholm och Thomas Karlberg, Söderköping, samt nyvaldes Anders Nilsson, Lövsånger.

Svenska Vallföreningens styrelse

Ordinarie

Lars Jakobsson, Lillkyrka, ordf.
Nilla Nilsson-Linde, Uppsala, sekr.
Jan Jansson, Långhem, kassör
Anna Carlsson, Getinge, vice ordf.
Göran Lindgren, Klässbol
Gunnar Liljebäck, Överkalix
Per Rudengren, Mellösa

Suppleanter

Rolf Spörndly, Uppsala
Kjell Sandahl, Nye
Maria Wahlquist, Vallåkra
Erik Karlsson, Karlskoga
Christer Larserud, Krokomb
Linda af Geijerstam, Kalmar

Nilla Nilsson-Linde, SLU, Inst. f växtproduktionslära,
tel: 070-662 74 05, e-post: Nilla.Nilsson-Linde@slu.se